

Banderes Negres 2014 Catalunya

Sumario

Presentació	3
Els principals impactes a la costa catalana	4
Banderes negres Generals:	
La Llei de Costes i el seu Reglament	5
Les prospeccions sísmiques d'hidrocarburs	7
La regeneració de platges	10
Banderes Negres 2014	
Girona	14
Barcelona	16
Tarragona	18
Terres de l'Ebre	20

Ecologistes en Acció de Catalunya
Can Baste pg. Fabra i Puig 274 - 08031 Barcelona
Teléfono: 648 76 11 99
catalunya@ecologistesenaccio.org
www.ecologistesenaccio.org/catalunya

Setembre 2014

Informe en pdf: <http://ecologistasenaccion.org/article15764.html>

Aquest Informe ha estat possible gràcies al suport de la nostra base social.
Dona el pas i fes-te soci/a <http://ecologistasenaccion.org/article20700.html>

Presentació

Ecologistes en Acció de Catalunya presenta el seu informe d'avaluació de l'estat del seu litoral, Banderes Negres 2014

Amb aquest informe, Ecologistes en Acció vol demostrar amb arguments i dades els impactes socio-ambientals, les vulneracions legals comeses així com les persones i administracions responsables de la destrucció de la nostra costa per la seva activitat econòmica i política, practicant una economia basada en oligarquies i els beneficis a curt termini tots els racons de la nostra costa.

Enguany, destaquem en el nostre informe únicament aquelles zones del litoral que considerem Bandera negra per la seva rellevància i actualitat i els afegim als existents que es mantenen d'anys anteriors, que es poden consultar amb més detall al Informe Banderes Negres 2011 Catalunya (<http://ecologistasenaccion.org/article10819.html>).

Metodologia

Els objectius específics d'aquest informe són:

- Realitzar un diagnòstic global de la situació de la costa
- Denunciar les actuacions que major impacte ambiental han generat durant l'any 2014, oferint informació rigorosa a la ciutadania.
- Requerir a les diferents administracions competents (Ajuntaments, Generalitat de Catalunya i Ministeri de Medi ambient especialment) un major compromís amb la conservació de les nostres costes i que posin fi a la degradació ambiental del litoral.
- Aportar alternatives i solucions a la crisi ambiental de la costa.
- Identificar de manera clara als culpables de tals agressions a la costa; particulars, empreses, entitats financeres, Administracions públiques, etc. Aquest objectiu es veu necessari perquè la ciutadania sàpiga de primera mà qui està darrera de la degradació de la costa, així com del robatori d'un dret constitucional que considera béns de domini públic afectats a l'ús general o al servei públic, la zona marítima-terrestre, les platges, el mar territorial i els recursos naturals de la zona i la plataforma continental (art. 132), en uns moments en què la Constitució s'invoca tothora i per a tot.

Per aconseguir aquests objectius, els informes Banderes Negres es redacten després de visitar els diferents trams costaners identificant les majors agressions, analitzant els diferents plans d'ordenació del territori, plans urbanístics, estudis d'universitats i consultores, dades de l'estat de les depuradores i, en general, tota aquella documentació relacionada amb la conservació o gestió de les àrees costaneres. També es consulta el treball realitzat per les plataformes ciutadanes que sorgeixen per protestar contra agressions al litoral o el treball dels grups ecologistes més consolidats en el territori.

Tot això ens permet identificar i analitzar-les principals amenaces al nostre litoral. Enguany, les Banderes Negres simbolitzen els llocs amb una alta degradació i les pressions sobre els ecosistemes litorals derivada d'abocaments contaminants greus o continuats en el temps, agressions urbanístiques, obres costaneres, plans d'ordenació de recursos amb contingut agressiu sobre el medi o presentació de projectes que malmetran irreversiblement la nostra costa

Cal destacar, que en moltes ocasions és complicat recaptar la informació necessària i donar dades exactes en certs aspectes, ja que les Administracions públiques incompleixen sistemàticament la Llei d'Accés a la Informació ambiental i les Directives europees al respecte.

Aquesta manca de transparència dificulta el treball dels col·lectius ecologistes que advoquen per una major participació ciutadana i per un lliure accés a la informació, ja que solament d'aquesta manera es poden denunciar les irregularitats que es cometien i es poden paraitzar futures amenaces per a la costa.

En aquest informe, el lector pot consultar, quin ha estat, al nostre entendre, el cas més greu a cadascuna de les demarcacions de la costa Catalana i que, malauradament, poden formar part del futur.

Els principals impactes a la costa catalana

Banderes negres generals

La Llei de costes i al seu Reglament

El Ministre Cañete va anunciar, tot just després d'ocupar el seu càrrec, una modificació de la Llei de Costes del 1988 amb la finalitat de compatibilitzar el desenvolupament econòmic de la costa amb la conservació del medi ambient i dotar d'una major seguretat jurídica a les construccions en el litoral.

D'aquesta manera es va aprovar, amb els vots del Partit Popular, la llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol. Els principals grups ecologistes de l'Estat espanyol, entre els quals Ecologistes en Acció, van manifestar que les modificacions de la Llei de Costes presentades pel ministeri d'Arias Cañete suposen l'inici de la privatització del litoral. L'ampliació de les concessions en 75 anys més a més dels 30 ja concedits i la possibilitat de compra-venda dels immobles, la qual cosa equival a tenir en propietat un espai públic pràcticament per a tota la vida, deixaven els béns públics de la costa en mans de l'especulació i d'interessos privats.

Es tracta, de fet d'una privatització encoberta de la costa i el sacrifici del Domini Públic Marítim Terrestre (DPMT) a l'especulació urbanística i als interessos privats.

La nova Llei de Costes no aborda el repte de la gestió integral del litoral exigida per la Recomanació 2002/413/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2002, sobre l'aplicació de la gestió integrada de les zones costaneres a Europa, i el Protocol relatiu a la gestió integrada de les zones costaneres al Mediterrani, que promouen justament l'adopció d'un planejament estratègic basat en la gestió integrada amb el suport i la participació de totes les instàncies administratives competents a escala estatal, regional i local.

El 2 d'abril d'enguany va acabar el termini per a la presentació de suggeriments al projecte de Real Decreto pel qual s'aprova el Reglament General de Costes que revisa determinats aspectes del Reglament de l'any 1989 per adaptar-los a l'actual normativa.

El Reglament culmina la privatització iniciada amb l'aprovació de la Llei 2/2013, de Protecció del litoral: no presenta un sol article que suposi avenços en la protecció del litoral i pot convertir a les platges en veritables centres comercials expenedors de menjars i begudes.

Es tracta d'un Reglament que desenvolupa les novetats que la Llei del 2013 presenta respecte a l'anterior Llei de Costes del 1988; A aquestes novetats Ecologistes en Acció va mostrar la seva oposició i disconformitat amb la presentació de 36 al·legacions.

El gruix de les al·legacions posava de manifest la mercantilització del domini públic marítim-terrestre (DPMT) i es va demanar específicament que tot el que s'inunda pel mar hi formi part sense exclusions: les salines i piscifactories, la totalitat de les urbanitzacions marines, els marges dels rius pels quals entra el mar fins a 2000 m de la seva desembocadura etc.

Igualment es va demanar la prohibició de determinats usos del DPMT que es consideren lesius per mantenir la seva integritat com poden ser l'existència de càmpings amb elements desmuntables, la publicitat de qualsevol tipus, la celebració de festes i esdeveniments d'interès general, autonòmic o local, la instal·lació temporal de guinguetes en platges naturals i l'abundància i grandària d'aquestes instal·lacions fixes en platges urbanes: amb el nou Reglament cada 150 metres es podrà instal·lar un establiment amb una ocupació total de 300 m² (200 m² d'edificació, 70 m² de terrassa i 30 m² de condícies). Tanmateix es va exigir que les instal·lacions esportives que s'instal·lin a les platges no puguin expedir aliment i begudes.

També es van presentar al·legacions relatives a les autoritzacions, exigint que siguin personals i intransferibles, que no es puguin arrendar, i d'una durada màxima d'un any en contra dels quatre autoritzats. Així mateix, tal com es va criticar en la Llei de costes, es va demanar que la durada de les concessions no superi els 30 anys i que aquest fos un termini sense pròrrogues sota cap condició.

Pel que fa a la prescripció de les sancions, es va sol·licitar que fos la contemplada en l'anterior reglament i, a més, que la necessitat de restitució del DPMT a la seva situació inicial després d'haver-li causat dany mai prescrivgui, ni molt menys en els 15 anys que contempla l'actual proposta de Reglament

Amb aquestes al·legacions, Ecologistes en Acció ens manifestàvem, una vegada més, contraris a la nova Llei de Costes i al desplegament del seu Reglament que oficialitzarà l'amnistia general als municipis, no solament de Catalunya sinó de totes les Comunitats Autònomes, que amb tot tipus de governs havien infringit la legislació sense que res succeís.

La nova Llei de Protecció i Ús Sostenible del Litoral i del seu Reglament General de Costes haurien de tenir com a fi articular la conservació de tot el medi litoral i no la recerca de rendiments econòmics; això últim, considerat com a prioritat, pot ocasionar la pèrdua a llarg termini de l'un i els altres. A l'entendre d'Ecologistes en Acció les platges, en particular, han de ser considerades espais naturals del medi litoral, elements de protecció de la costa i mai espais destinats a l'explotació econòmica durant tot l'any als

quals es busca el seu màxim rendiment sense tenir en compte el seu paper de protecció del litoral ni els seus valors naturals

Pel que fa a Catalunya, la modificació de la Llei redueix l'espai protegit, encara que el Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner (PDUSC) salvaguarda aquests espais i atorga una major protecció al front litoral que a la resta de l'Estat Espanyol.

La Generalitat de Catalunya, amb els traspassos de competències, ha assumit la pràctica totalitat de la gestió del domini públic i ha agilitzat la seva tramitació administrativa tot i que, recordem, no obté cap ingrés ja que aquests són recaptats directament per l'Estat.

Pel que fa a Catalunya, l'afectació de les disposicions de la nova Llei de Costes en el litoral català tenen un abast més limitat. Si bé és certa l'existència d'una invasió competencial pel que fa a la previsió del nou article 119.2 de la Llei de Costes que permet suspendre acords urbanístics per part del govern de l'Estat, sense necessitat de recórrer a la via jurisdiccional, també és cert que la disminució de l'àmbit de protecció plantejada per al conjunt de l'Estat té a Catalunya té un abast menor i que l'ampliació de les concessions—a 75 anys més— i el canvi del seu règim jurídic—transmissibles "intervivos" a partir d'ara— podrien ser matisats a través de les competències que la Generalitat té en la gestió del domini públic.

Com ja s'ha assenyalat, l'existència dels plans directors urbanístics del sistema costaner, prohibeix la transformació del sòl no urbanitzable amb independència dels continguts de la Llei de Costes. També existeix el Reglament de marines interiors de Catalunya, que dona a Empuriabrava i Santa Margarida un règim jurídic propi al marge de la Llei, i manté una franja de servei nàutic idèntica a la servitud de trànsit que ara desapareix en les urbanitzacions maritimoterrestres —tot i que no és d'aplicació a les àrees ja consolidades per l'edificació.

El més destacat del Reglament és la definició de les platges urbanes a l'article 67, ja que estableix les condicions per a les quals una platja pot gaudir d'aquesta qualificació tot i que la catalogació final l'estableixi l'administració competent. Els articles 68 i 69 defineixen els requisits que han d'observar, respectivament, els trams naturals i urbans de les platges.

El Consell de Garanties Estatutàries va emetre el dictamen 7/2013, d'11 de juliol sobre la Llei 2/2013, de 29 de mayo, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol. En relació al desenvolupament reglamentari de l'ocupació i ús de les platges la conclusió era que el redactat dels apartats que regulen el règim d'ocupació i ús dels trams urbans i naturals de les platges, envaeixen les competències de la Generalitat sobre l'ordenació del litoral i les platges i, per tant, vulneren l'article 149.3

de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Es tracta, per tant, d'un tema a resoldre encara però si una cosa està clara és que cal dur a terme totes les accions necessàries per tal que a Catalunya es pugui definir el règim d'ocupació i ús dels trams urbans i naturals de les platges del litoral català i aplicar en les platges naturals del nostre sistema litoral aquells criteris destinats a assegurar la màxima protecció de la integritat del domini públic marítim i terrestre i les seves característiques de platges naturals mantenint la mínima ocupació del domini públic marítim i terrestre, d'acord amb una resolució del Parlament de Catalunya recentment aprovada a tal efecte (veure més informació: <http://ecologistasenaccion.org/article28287.html>)

Prospeccions sísmiques d'hidrocarburs

A causa del progressiu esgotament de les reserves d'hidrocarburs, a la pujada dels preus del petroli i a la falta d'una voluntat política per canviar el model energètic, donant prioritat a les energies renovables, s'està promovent la cerca de reserves de petroli en profunditat al subsòl marí. L'exploració i explotació d'hidrocarburs en el mar tenen greus conseqüències ambientals, especialment per a la biodiversitat marina i litoral i per al canvi climàtic, doncs la crema d'hidrocarburs és la causa més gran de canvi climàtic al planeta. A més no oblidem que també té greus conseqüències per a l'activitat humana existent en el seu entorn, especialment per al sector pesquer i el turístic. Aquests projectes no responen a l'estratègia energètica que necessita el país i només afavoreix interessos d'oligopolis empresarials.

A la costa catalana hi ha actualment diversos projectes de recerca de gas i petroli sol·licitats per les empreses Seabird Exploration, Cairn Energy, Spectrum Geo Limited i Repsol. Un boom de projectes d'exploració del subsòl que no tenen en compte normatives espanyoles i europees de protecció del medi marí, incompleixen la Llei estatal d'hidrocarburs per superar la superfície màxima autoritzada i, en cas de dur-se a terme, tindrien greus afectacions sobre la fauna i flora marina i sobre activitats econòmiques com la pesca i el turisme.

Es tracta d'operacions de prospecció de la geologia del fons marí en una extensa àrea amb l'objectiu de trobar indicis de bosses de gas natura i/o de petroli per a la seva explotació.

Els processos de prospeccions inclouen dues fases diferenciades: una primera fase d'adquisició sísmica i una segona de perforacions exploratòries. La fase d'adquisició sísmica es du a terme des d'un vaixell en navegació que arrossega un canó d'aire comprimit que produeix ones acústiques mitjançant

explosions, i un seguit d'hidròfons que recullen el rebot d'aquestes ones sonores en el sol marí per tal d'identificar la seva composició.

En el cas de les prospeccions sol·licitades entre Catalunya i Balears s'afectarien més de 17 milions d'hectàrees marines, 82 espais protegits i gairebé 200 espècies protegides o regulades. Zones d'alt valor ecològic i passos de fauna migratòria. Aquestes explosions submarines solen produir-se a un nivell d'intensitat sonora que estaria per sobre del considerat dolorós en humans, i també per sobre del nivell límit d'intensitat sonora que pot produir danys fisiològics irreversibles en cetacis, tortugues marines, peixos, mol·luscs, crustacis i molts altres organismes. Cal tenir present que en aquesta àrea hi ha poblacions de cetacis de gran importància, protegits per diferents Directives Europees com la Directiva Hàbitats (Directiva 92/42/CEE), la Llei del Patrimoni Natural i la Biodiversitat 42/2007 i la Llei 41/2010 de Protecció del Medi Marí.

En una segona fase del projecte, es realitzarien les perforacions dels pous de prospecció fent servir una barreja de minerals i productes químics i es llencen directament al mar els residus procedents de la perforació, de tal forma que en els fons argilosos es formaria un fang oliós, que és mortífer per a la fauna del fons i, a més, acabaria amb hàbitats submergits d'alt valor ecològic, com a són les praderies de fanerògames marines i els boscos d'algues brunes.

Finalment, si les recerques tenen èxit, es passa a la fase d'operacions d'extracció i els impactes es multiplicaran, ja que la perforació i extracció de combustibles fòssils destrueix el subsòl i els seus hàbitats, i contamina el mar a causa de l'ús de barreges sintètiques tòxiques i la producció de residus altament contaminats, la majoria d'ells cancerígens.

A més no s'ha d'oblidar la greu amenaça que existeix de vessament accidental de cru en el mar, des de les llargues connexions d'oleoductes així com en el transport marítim, posant en greu perill zones d'alt interès ecosistèmic de la zona com són el parc natural del Cap de Creus, la reserva marina de les Illes Medes, entre molts altres ecosistemes, hàbitats, fauna i flora d'alt valor que s'estenen pel litoral català.

Projecte SEABIRD

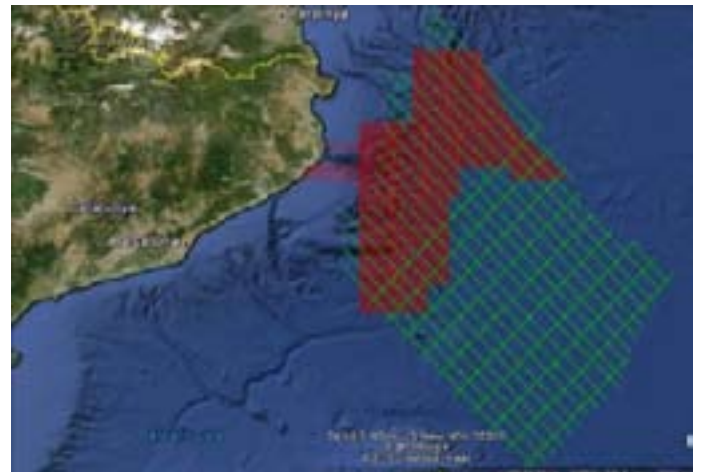
El dia 22 de gener de 2013, Indústria i Energia de la Subdelegació del Govern a Girona, va fer públic en el Butlletí Oficial de la Província (BOP) de Girona número 448 en la seva pàgina 5, un anunci pel qual se sotmetia a informació pública l'estudi d'impacte ambiental, del projecte denominat "Campanya sísmica en àrees lliures del Golf de Lleó, enfront de les costes de Catalunya i Balears". Aquest projecte, impulsat per

l'Empresa Seabird Exploration FZLCC, consisteix en una prospecció sísmica marina 2D, amb l'objecte de confirmar i identificar l'existència de jaciments d'hidrocarburs en el fons del mar i abasta una superfície aproximada de 37.000 kilòmetres quadrats que s'estenen des del golf de Lleó a les Illes Balears, entre les costes de Girona i el nord de la illa de Menorca. El punt més proper de la prospecció es localitzava a 13 quilòmetres de distància del Parc Natural Cap de Creus i 30 quilòmetres en el punt més proper a l'Illa de Menorca

L'anunci es feia als efectes previstos en la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i en el Reial Decret Legislatiu 1/2008, d'11 de gener, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Avaluació d'Impacte Ambiental de projectes. Se sotmet a informació pública la sol·licitud, per a coneixement general i per tal pugui ser examinat l'Estudi d'Impacte Ambiental a la Subdelegació del Govern a Girona.

En l'anunci es referencien les línies de prospecció que hem representat en el següent plànol sobreposant-les a les de l'anunci anterior del BOE.

L'empresa Seabird Exploration és una multinacional amb seu a Xipre i filials a Oslo, Dubai, Houston i Singapur, dedicada a les exploracions sísmiques 2D per a companyies del sector petroler. Entre els seus clients es poden comptar empreses com Cairn Energy, Shell, Exxon Mobil, Pemex, Chevron o Petronas.

Per als treballs de prospecció sísmica compta amb una flota de vuit vaixells anomenats: Aquila Explorer, Geo Pacific, Hawk Explorer, Harrier Explorer, Munin Explorer, Northern Explorer, Osprey Explorer i Voyager Explorer. Son vaixells d'entre 66 i 81 metres d'eslora adaptats i equipats per a les tasques de la companyia amb les corresponents tripulacions completes de mariners i tècnics a bord.

Finalment el passat 28 de gener, el Ministeri d'Agricultura i Medi ambient va arxivar l'expedient d'avaluació ambiental d'aquest projecte per qüestió administrativa, una errada burocràtica. El procés va

caducar sobtadament, quan semblava anar vent en popa i malgrat l'aval que va obtenir de la Generalitat. De moment Catalunya s'ha deslliurat d'aquest pla d'exploració petrolífera.

Projecte CAPRICORN

L'empresa "Capricorn Spain Limited" va sol·licitar dotze permisos el passat 17 de gener per localitzar hidrocarburs mitjançant anàlisis sísmics a la Costa Brava i el Maresme, per una extensió que ascendeix a un total d'1.154.951 Hectàrees que equivalen aproximadament a 11.549 kilòmetres quadrats

L'anunci es feia a l'efecte de donar compliment a l'article 17 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, perquè en el termini de dos mesos, a partir de l'endemà de la publicació, poguessin presentar-se ofertes en competència o poguessin formular oposició els qui es consideressin perjudicats en els seus drets.

L'àrea geogràfica a la qual es refereix l'anunci queda representada en el plànol següent:

L'Empresa Capricorn Spain Limited és una sucursal a l'estat espanyol de "Cairn Energy", domiciliada a Edimburg, i ja té concedits permisos de prospecció a les costes de la Comunitat Valenciana anomenats Albufera, Benifayó i Gandia. També té concedits permisos als anomenats Alta Mar 1 i Alta Mar 2 ubicats entre les Illes Balears i la costa valenciana. Segons informació la mateixa companyia, aquestes cinc concessions actuals sumen un total de 3.992 kilòmetres quadrats.

Aquest és el projecte hores que a hores d'ara està més avançat. L'estudi d'impacte ambiental de la petrolera es va publicar al Butlletí Oficial el 22 de gener de 2013. El 14 de març següent es van presentar les alegacions, tant a l'estudi com al projecte general de Cairn Energy.

Projecte SPECTRUM

Recentment ha aparegut un nou projecte de l'empresa Spectrum que ja disposa d'informe d'avaluació ambiental anomenat: "Informe de Anàlisis Ambiental y Social de los trabajos de Sísmica 2D localizados en el Mar Balear". Aquest nou projecte té una extensió molt superior als dos anteriors, abraçant en el seu conjunt la costa mediterrània des del golf de Lleó fins al golf de València i tot l'arxipèlag balear. Se superposaria amb els dos anteriors i va començar la seva tramitació a finals de 2013.

L'Empresa Spectrum Geo Limited es una filial de la companyia Noruega Spectrum ASA dedicada a proporcionar al sector petroler i gasista mundials, estudis de sísmica 2D de qualsevol zona costanera.

Compten amb una base de dades de més d'1,3 milions de kilòmetres quadrats de sísmica marina i estan començant a construir la base de dades de sísmica 3D. Entre els seus principals accionistes es compten el principals bancs i fons d'inversió de tot el món. I entre els seus clients totes les petroleres i companyies de gas.

Té oficines al Regne Unit, Noruega, EEUU, Xina, Egipte, Austràlia, Indonèsia i Singapur. Estan especialitzats en noves adquisicions sísmiques, re-processats i reinterpretació de dades.

Projecte REPSOL

La filial Repsol Investigaciones Petrolíferas, SA (Ripsa), ha sol·licitat recentment els permisos per realitzar sondejos sísmics per buscar petroli enfront de les costes de Tarragona i ampliar l'explotació petrolífera que realitza davant el Parc Natural del Delta de l'Ebre.

El nou projecte anomenat "Trabajos de sísmica 3D en Casablanca" es realitzarà des de la plataforma Casablanca (a uns 40 quilòmetres al nord de la província catalana) i s'ha sol·licitat per a les àrees Rodaballo Este 1 i Casablanca Oeste 1 a 3. La direcció general

de Qualitat i Avaluació Ambiental del ministeri de Medi ambient ha obert el període de consultes perquè les Administracions i col·lectius afectats es pronunciïn sobre l'abast d'aquest nou projecte de sondejos sísmics per buscar petroli.

Les activitats extractives de REPSOL a la costa tarragonina han comportat durant els últims anys 16 incidents importants que han afectat l'ecosistema litoral, l'economia i la salut de la ciutadania d'aquestes comarques. Cal ressaltar entre tots aquests incidents, els que es van produir entre el maig i juny de l'any 2009, amb el vessament de 100 tones de cru i olis a mar obert que l'empresa subcontractada de REPSOL, PRIDE, en un principi va negar.

Regeneració de platges

Troblem sorra als litorals quan els materials fins són arrossegats pels rius, rieres, corrents marines i les costes tenen les condicions que faciliten el dipositar-los-hi. Aquesta acumulació de sorres necessita una font de roca triturada, una via natural de transport i un espai litoral per emmagatzemar-les.

Els materials de les nostres platges varien depenen de les seves fonts de roca. A la Costa Brava l'origen és de pissarra, al baix Empordà i Maresme granític, al sud del Llobregat la naturalesa és calcària i al Delta de L'Ebre de llims. El format de badies o cales també varia al llarg del litoral català. Al nord amb litorals més abruptes dominen de forma prolífica nombroses i petites cales; al Maresme, a Barcelona i la costa de Tarragona les badies arriben a perdre's en l'horitzó i donen lloc a extenses platges que dissortadament i massa habitualment són trencades per artificials espigons o ports nàutics esportius.

Actuacions de regeneració de platges

Enguany, com molt altres anys, després d'importants llevantades les nostres administracions han decidit executar diverses actuacions de regeneració de platges amb afirmacions com perfectament podria ser aquesta: "Cal donar solucions urgents als nombrosos turistes que d'arreu busquen les nostres platges, si no hi tenim sorra, els perdrem, el turisme a hores d'ara és el motor que suporta la nostra economia i si no creix no ens en sortirem".

Sens dubte, aquesta afirmació és del tot improvisada, no avalua l'arrel del problema ni les seves conseqüències. Per tant, inexorablement es repetirà i s'agreuja de forma reiterada. No s'entén el fet que no s'analitzi amb rigor el conflicte, des de les causes a les conseqüències, si no és per gran incompetència, cosa més que dubtosa, o per l'existència de foscos interessos. No es pot obviar que l'acció humana és

clau per impedir-ne la regeneració natural de les nostres platges. No es pot eludir intencionadament les negatives conseqüències del sumatori del soterrament i transformació de rieres en carrers amb aparcaments, el brutal espoli d'àrids de les lleres dels rius, la construcció d'espigons marins, la proliferació de més i més ports esportius i les pròpies contraproductives actuacions de regeneració artificial de platges que a la pràctica constaten com és pitjor el remei que la malaltia. Costa molt comprendre la planificació de grans obres de tal envergadura al Segle XXI sense una internalització en els balanços econòmics els grans costos socials i ambientals que aquest projectes comporten.

Tampoc podem obviar les alteracions fetes en el propi litoral amb fons públics per a ús preferiblement ociós de les classes més benestants. La construcció de ports, espigons i dics comporta un canvi substancial dels corrents naturals marins i, conseqüentment, dels punts d'acumulació de sorra. Els materials s'acumulen als espigons, els quals eviten que es redistribueixi regularment i s'acumulin de forma natural a les platges. Per tot plegat, les nostres platges són molt fràgils i es troben en greu risc davant qualsevol llevantada.

Davant la demanda humana de sorra a les platges i d'haver alterat la seva reposició natural les diverses administracions actuen i endeguen processos artificials de regeneració. Draguen el fons marí litoral i transporten força ineficaçment les sorres a les platges. La seva extracció al fons marí canvia l'equilibri i comporta més vulnerabilitat a les platges. L'atac de les ones no troba barreres abans d'arribar al litoral i actua de forma més agressiva sobre les platges enduent-se amb més facilitat la sorra mar endins al seu retorn.

La transformació del litoral i de les rieres i rius comporta l'alteració de dinàmiques naturals que ens impedeixen uns serveis ambientals dels quals no s'ha internalitzat els costos. Aquest model té grans afectacions sobre la costa i les nostres platges.

Impactes Ambientals derivats

A més dels elevats costos econòmics que suposen les regeneracions artificials, els impactes ambientals són importants, sobretot en el cas d'extreure l'arena del fons marí. Amb aquesta pràctica es destrueixen per complet els hàbitats naturals submergits, seria un delictes gravíssim la destrucció de les praderies de Posidònia oceànica protegides per la Directiva Hàbitats, però poden ser-ne afectades. Tanmateix, malauradament sí que el moviment de sorres afecta greument altres hàbitats bentònics (del fons marí), al lloc de captació i per soterrament al lloc d'aportació.

Conseqüències d'aquest fet són les greus pèrdues de caladers de determinades espècies (amb perjudicis molt significatius sobre la viabilitat de la pesca) o els recurrents episodis de desaparició dels mol·luscos bivalves a les costes del Maresme després d'algunes regeneracions massives.

Altres impactes són l'erosió del fons marí, l'augment de la terbolesa de l'aigua, el canvi en la sedimentologia i la configuració natural de la costa. Així poc a poc, es desnaturalitza la platja emergida però també la platja submergida, creant un litoral cada vegada més artificial en la part terrestre i sense vida en la part submergida, perjudicant greument l'economia de l'activitat pesquera en aquestes àrees.

En aquesta fotografia del Maresme es veu amb gran claredat com el Port Nàutic actua com a barrera i impedeix l'arribada de sorres marines a les platges del sud, comportant la seva regressió. No s'haurien de quantificar aquest costos i els danys ambientals mar endins abans de construir aquests ports més quan el seu principal objectiu és l'oci de la classe més benestant?

Exemples d'actuacions al litoral Barceloní

Regeneració de platges al Maresme

Les platges del Maresme s'haurien d'alimentar del sauló que aporten les nombroses rieres del Maresme i la Tordera. No obstant, les aportacions han minvat substancialment principalment per dos motius. Les rieres han estat asfaltades i la llera de la Tordera ha estat buidada per l'extracció d'àrids. La transformació urbana de les rieres naturals en canals coberts de clavegueram i la necessitat natural de reomplir els grans forats produïts a la llera de la Tordera amb còdols i sorra que baixen des del Montseny són la causa que les sorres es quedin al camí o omplin els col·lectors abans no arribin de forma natural a les platges.

La Conselleria de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya (DTS) i el Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient (MAGRAMA) han acordat una estratègia conjunta per abordar l'erosió de la sorra de les platges del Maresme. El DTS ha demanat al Centre Internacional d'Investigació dels Recursos Costaners de la Universitat Politècnica de Catalunya un projecte de regeneració de les platges del Maresme que segons l'acord l'hauria d'assumir el MAGRAMA.

Les obres proposades serien:

1. Alimentació artificial de sorres del tram. L'estudi assumeix com a requisit imprescindible l'aportació artificial de sorra amb qualsevol de les solucions tècniques proposades. Pel que fa als mitjans per obtenir-la, avalua tant la seva extracció terra endins o com de dins del mar utilitzant dragues de succió.
2. Dic exempt, que es construiria des del mar.
3. Espigons molt curts, que s'executarien des de terra i es disposarien al llarg de la platja.
4. Espigons mitjans de retenció parcial. Igual que en el cas anterior, les obres es farien des de la part terrestre.
5. Espigó de retenció de sorres al final de la nova platja i recolzat en el dic de recer del port del Masnou. En aquest cas, la seva construcció s'hauria d'abordar per via marítima i terrestre.
6. Cilindre reblert de sorra. Aquesta solució es considera com una alternativa temporal a la construcció de dics, que seria una obra de caire més estructural.

A hores d'ara no hem tingut accés al pressupost d'aquestes obres faraòniques que són en part important causa dels interessos del Gremi de Gestor d'Àrids, dels ports nàutics construïts i dels promotors del Plans d'Ordenació Urbanística Municipal que han incorporat l'asfaltament de rieres.

Cal deixar constància que ens sembla gravíssim que el Gremi de Gestors d'Àrids de Catalunya (conjuntament amb el Govern de l'Aragó) hagi estat un dels demandats al Pla Hidrològic de Demarcació de Conques Internes de Catalunya i que hagi aconseguit que el Tribunal Superior de Justícia l'hagi aturat.

Regeneració de platges a Sitges

Les platges de Sant Sebastià, l'Estanyol, la Riera Xica i la Bassa Rodona de Sitges han perdut la seva sorra. L'Ajuntament de Sitges, al juliol, just abans de l'inici de la temporada de bany, ha de gastar 420.000 € que sur-

ten dels impostos que paguem a transportar 70.000 metres cúbics que han quedat acumulats a les bocanes del port. Aquesta sorra pot marxar d'aquest punt en cas que arribi un temporal, cosa que també podria afectar la seguretat en la navegació.

Regeneració de platges a Barcelona: El fracàs de la gran obra faraònica

Amb un pressupost de 33 milions d'Euros finançats pel Ministeri de Medi Ambient s'endegà l'anomenat Pla d'estabilització de les platges de Barcelona que havia d'abastar els gairebé 5.000 metres de costa del litoral barceloní. La construcció de dics i transport de sorres des del Maresme havia d'estabilitzar suposadament el conjunt de platges de Barcelona, des de la platja de Somorrostro fins la de Llevant, prop de la desembocadura del riu Besòs. El seu objectiu era protegir la façana marítima i evitar la pèrdua de sorra produïda per les llevantades. Mitjançant la construcció de dics es pretenia reforçar el front litoral per garantir la sorra de les platges, així com la qualitat ambiental de les aigües.

Somorrostro Llevant

La regeneració artificial de les platges de Barcelona és realitzar en diverses fases. L'extracció de sorra es realitza davant la costa de Premià i el Masnou (precisament platges del Maresme on ara s'estudia un projecte de regeneració de platges), va ser transportada en vaixell, dipositant-se sobre les minvades platges afectades pels diversos temporals del darrer

hivern. Aquesta actuació de gran impacte ecològic es va iniciar a les platges de Sant Sebastià i de la Barceloneta. Nova Icaria i Bogatell foren les següents, on també es construïren diversos espigons per reduir suposadament l'erosió. Finalment a la Mar Bella, Nova Mar Bella i Llevant foren. A les platges de Barcelona s'aportaren de forma artificial procedent del Maresme més de 700.000 m³ de sorra.

També es varen construir i modificar dics i espigons. En la primera fase del 2006 al 2007 es va perllongar el braç situat de l'espigó del Gas i es va construir un dic emergent de 200 metres de llarg a la platja de Somorrostro. La segona fase es va endegar el 2009 on es va construir un dic submergit a la platja de la Mar Bella i un altre a la de Bogatell, així com els espigons de Bogatell, Nova Icaria i Mar Bella. La tercera fase es va iniciar al 2011 amb la construcció d'un espigó entre les platges de Sant Sebastià i Sant Miquel, unint-se al dic emergent construït per contrarestar les corrents marítimes que feien perdre sorra a la platja de Sant Sebastià.

Diuen que val més una imatge que mil paraules. Aportem a aquest informe imatges de la càmera instal·lada per l'Institut de Ciències del Mar-CSIC a la Torre Maphre per a avaluar la dinàmica litoral. En aquestes tres imatges podem observar l'estat de les platges de Sant Sebastià i Barceloneta el 22/5/10 abans de la seva regeneració, el 12/6/10 una vegada la platja regenerada artificialment mitjançant sorres del Maresme, tanmateix malauradament les imatges del 22/05/14 demostren com les grans despeses econòmiques i els greus impactes ambientals no han servit per a res. Les imatges del 2014 ens mostren com les platges estan igual, o més aviat pitjor, que abans de l'execució del Pla.

Platges de Nova Icaria i Bogatell . Imatges de la càmera de l'Institut de Ciències del Mar-CSIC

22/05/2010

12/06/2010

22/05/2014

Banderes Negres

Girona

Projecte de El Bulli Foundation

El nou projecte de El Bulli Foundation pretén construir un complex de més de 4.000 metres quadrats a l'entorn natural de Cala Montjoi dins del Parc Natural Cap de Creus. Aquest projecte vulnera la normativa vigent de planejament urbanístic, territorial i mediambiental de Catalunya, i per poder treure-ho endavant el Govern de la Generalitat ha proposat al Parlament de Catalunya una tramitació legislativa especial que ho declari "actuació d'interès públic de primer ordre" i pugui inhabilitar la legislació actual de protecció del parc per a que el cuiner Ferran Adrià pugui edificar el seu projecte. Tanmateix afecta una desena de normatives, entre elles la llei d'espais naturals; la llei de protecció del Cap de Creus, el pla territorial parcial de les comarques de Girona, el pla director urbanístic costaner, el POUM de Roses i la directiva europea Xarxa Natura 2000.

El Cap de Creus és un espai marítim-terrestre especial que va merèixer la seva declaració per llei i que inclou Reserves Naturals Integrals, les figures de màxima protecció de la legislació catalana. És un fet que, fins i tot en aquestes reserves integrals s'hi incompleix la llei permetent-se un cert ús públic (cas del paratge de Tudela, antic Club Mediterraneu). Per tant, l'espai no admet ja més excepcions i l'aposta per la seva protecció és també una aposta pel medi ambient com un recurs natural i de potencial turístic de primer ordre. Dins del parc, Cala Montjoi és una àrea molt rica en patrimoni natural i per això les administracions de tots nivells han volgut protegir, conservar i restaurar els seus valors geològics, botànics, faunístics, ecològics i culturals. Actualment a l'estiu aquest entorn pateix una hiperfreqüentació que ja posa en entredit la conservació dels seus valors. Pretendre fer un zona museística en aquest espai implicaria un impacte encara més elevat, injustificable des d'una perspectiva ambiental.

El projecte del cuiner emparat en una forta campanya mediàtica i institucional basada en la part verda del projecte tracta d'amagar el problema de fons de projectes d'aquesta envergadura: l'obertura d'una nova via d'especulació dins d'un sòl protegit ja de per si amenaçat en tots els seus fronts. La permissibilitat d'aquestes excepcions unides a una nova llei de Costes que deixa en completa desprotecció gran part del nostre litoral, crea una nova forma d'urbanisme "cultural" que reedita el mateix vell model privatitzador i especulador amb el territori que ens ha portat a la crisi actual amb danys irreversibles per al territori i els seus ecosistemes.

Per Ecologistes en Acció qualsevol projecte sigui públic o privat ha de respectar la normativa vigent i els canvis legislatius han de respondre a l'interès general i no a un cas particular, atès que la planificació territorial i ambiental s'ha elaborat, en el seu moment, pensant en les necessitats generals. Per l'organització aquesta és una obvietat que no permet excepcions i denuncia que

el govern s'escudi en la fama internacional del cuiner per intentar confondre a la població en la necessitat d'aquest projecte en aquest indret. El Bulli Foundation pot ser un projecte d'interès pel país si se situa en una altra ubicació com podria ser el mateix nucli de Roses, complint la normativa i sense posar en més risc el patrimoni natural del Parc Natural de Cap de Creus. Actualment hi ha una petició online per oposar-se al projecte que ha reunit més de 75.000 signatures i més de 30 entitats estem desenvolupant un Campaña per aturar l'aprovació de la llei al Parlament. En aquests moments estem preparant la presentació d'al·legacions contra l'avantprojecte de llei en exposició pública fins al 15 de setembre.

Banderes negres que es mantenen a Girona

- Roses: Urbanització de Canyelles
- Castelló d'Empúries: urbanització i marina d'Empuriabrava
- Pals:
 - Golf Serres de Pals i Golf Platja de Pals.
 - urbanització Pals Mar i Sa Punta.
- Begur:
 - urbanització Sa Riera
 - urbanització Sa Tuna
 - urbanització Fornells–Aiguablava
- Palafrugell:
 - urbanització Tamariu
 - continu urbanístic Llafranc–Calella de Palafrugell
- Palamós:
 - urbanització La Fosca
 - Marina-Port de Palamós
 - abocaments a la Platja El Castell
- Calonge: 3 dics i 2 espigons a la platja de Sant Antoni
- Calonge-Platja d'Aro: urbanització de cap Roig.
- Platja d'Aro:
 - urbanització de s'Agaró.
 - Marina de Port d'Aro
- Santa Cristina d'Aro: urbanització de Canyet
- Tossa de Mar: urbanització de Santa Maria del Llorell
- Lloret de Mar:
 - urbanització de Canyelles
 - urbanització de Martosa
 - urbanització de la Montgoda
- Blanes: urbanització de Santa Bàrbara
- L'Escala: dics i esculleres a Sant Martí d'Empúries

Banderes Negres Barcelona

Pla Especial del Port Vell i el projecte de la Marina de Luxe

El projecte de la Marina del Port Vell que està previst inaugurar aquest octubre de 2014 i ha estat promogut per l'Autoritat Portuària de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona, ha comportat un gran rebuig veïnal, social, ecologista i dels pescadors. Les Associacions de Veïns de l'Òstia, Casc Antic, Gòtic, l'Associació Barceloneta Alerta, la FAVB, Arquitectes sense Fronteres, Aliança per la Sobirania Alimentària de Catalunya, l'Observatori Metropolità de Barcelona, SOS Monuments, Amarristes del Port Vell, Plataforma en Defensa de la Barceloneta i Ecologistes en Acció de Catalunya en el sí de la Plataforma Defensem el Port Vell, han denunciat i posat sobre la taula els greus impactes socials, econòmics i ambientals que comportarà la transformació del Port Vell a una marina de vaixells de luxe, passar de 418 amarratges històrics a 150 que possibilitin albergar iots de fins a 180 metres d'eslora.

La Plataforma en Defensa de la Barceloneta durant tot el procés ha posat de manifest la falta de transparència, la vulneració del dret a l'accés a la informació, el menyspreu a l'interès general en benefici d'unes elits en zona de domini públic, marítim terrestre, la inexistència d'un estudi d'impacte ambiental, de mobilitat ni econòmic. També l'absència d'un estudi d'impacte sobre els impactes sobre la pesca i altres activitats socioeconòmiques tradicionals i ha qüestionat les mesures de seguretat proposades. Les organitzacions socioambientals també han qüestionat el nul respecte la preservació dels elements urbanístics i patrimonials històrics. Finalment, també han posat en evidència el fet que en aquest projecte s'hagi obviat qualsevol tipus de participació ciutadana

Des del primer moment que els veïns varen tenir coneixement del projecte ja varen manifestar-hi la seva enorme preocupació, atès que varen considerar que els expulsaria del barri a les classes més populars. La Barceloneta és un dels barris on els índexs d'atur i pobresa són els més alts de Barcelona i davant les perspectives d'especulació i negoci immobiliari els preus dels habitatges s'han disparat. D'altra banda, els 300 pescadors que resten al barri temen que aquest projecte tan elitista els arraconarà al potenciar-se la pesca de turisme. Els veïns de Barcelona sempre han considerat aquest projecte com el paradigma de la Barcelona de massificació turística que obvia els veïns i veïnes que habitualment donen la vida als barris que conflueixen en la ciutat de Barcelona.

L'alcalde de Barcelona, Xavier Trias, pretén inaugurar el proper octubre de 2014 la Marina de Luxe com un dels "caramels" de campanya per a les municipals del proper maig de 2015. Tanmateix, la demanda d'amarres va molt lenta i la direcció marítima ha ofert el lloguer d'amarres al 50% amb l'objectiu d'aconseguir un alt nivell d'ocupació per a la inauguració. No obstant això, tot fa preveure que les obres no estaran finalitzades a temps i que la poca contractació suposarà un gran daltabaix econòmic que com sempre repercutirà sobre els més febles. En aquest cas els veïns i veïnes dels Barris de Barcelona.

Banderes negres que es mantenen a Barcelona

- Malgrat de mar: càmping "Els Pins", en situació irregular en Domini públic Marítimoterrestre
- Santa Susanna: càmping "Bon Repòs", en situació irregular en Domini públic Marítimoterrestre
- Pineda de Mar: urbanització El Poblenou
- Sant Pol de Mar:
 - urbanització Can Pi
 - urbanització Les Roques Blanques
 - espigó a la Platja dels Pescadors
- Arenys de Mar:
 - urbanització El Portinyol
 - urbanitzacions de Canyadell – Les Vil·les
 - ampliació del Port d'Arenys
- Sant Andreu de Llavaneres:
 - urbanització de Can Sanç
 - ampliació del Port del Balís
- Premià de Mar: continu urbà Vilassar – Premià
- Barcelona:
 - Fòrum de les Cultures 2004
 - ocupació de terrenys al mar per al zoo marí
 - construcció en frau de llei i privatització d'espais de domini públic marítimoterrestre de l'Hotel Vela (W).
 - 3 espigons i 2 dics a la zona Fòrum
 - 6 espigons a les platges del Poblenou (Mar Bella, nova Mar Bella, Bogatell i Nova Icària)
 - port Olímpic
 - 2 espigons i 2 dics a la platja de la Barceloneta
 - desviació il·legal de la desembocadura del Llobregat
 - ampliació del Port comercial de Barcelona
 - abocaments industrials altament contaminants a la costa i a la desembocadura del Besòs
- Barcelona-Baix Llobregat: Pla Delta amb 5 grans actuacions que han suposat 3200 milions d'€ d'inversió
- El Prat de Llobregat: ampliació de l'Aeroport
- Gavà: urbanització Llevant-Mar (darrera pineda litoral)
- Gavà-Castelldefels: continu urbà a la costa
- Cunit:
 - urbanització total de la costa
 - artificialització total de la platja, amb 7 dics davant la costa
- Mataró:
 - ampliació del Port de Mataró
 - espigó a la platja del Varador
- Vilassar de Mar: 2 dics a les platges de Cabrera i Vilassar
- El Masnou: ampliació del Port del Masnou
- Badalona: ampliació Port de Badalona
- Sant Adrià del Besòs: nou Port esportiu del Besòs
- Sitges:
 - Club de Golf Terramar en primera línia de mar
 - Ampliació de Port Ginesta
 - Ampliació del Port de Garraf
 - Ampliació del Port d'Aiguadolç
 - Ampliació del Port i la cimentera de Vallcarca
 - 6 espigons i 3 dics a les platges
- Vilanova i la Geltrú:
 - ampliació del Port
 - 2 dics i un espigó a les platges de Ribes Roges, Adarró i Sant Gervasi.
- Vilanova i la Geltrú-Cubelles: 3 espigons i 7 dics a la Platja Llarga
- Cubelles:
 - 4 espigons i 3 dics a la platja de la Mota de Sant Pere
 - nou port esportiu en construcció.

Banderes Negres Tarragona

Projecte Barcelona World

L'empresa promotora Veremonte, de la mà de la Generalitat de Catalunya, va fer públic el divendres 7 de Setembre de 2012, el projecte Bcn World. Es tractava d'un macro-complex turístic, entre els municipis de Vila-seca i Salou, format per sis parcs temàtics ambientats en diferents territoris (Europa, Estats Units, Xina, Rússia, Índia i Brasil) i en la instal·lació de casinos i centres de convencions a cada zona. Darrere del projecte, presentat pel Govern com una suposada alternativa a les fallides negociacions amb la promotora Eurovegas, hi trobem "la Caixa" i la promotora d'inversions Veremonte, liderada per l'empresari Enrique Bañuelos, amb un currículum especulatiu urbanístic força conegut. L'entitat bancària és la propietària de 600 hectàrees de terreny que gairebé ocupen tot el Cap de Salou. El projecte inicial pretenia construir 12.000 noves places hoteleres i segons l'empresa promotora del projecte, es crearien entre 20.000 i 40.000 llocs de treball directes i indirectes amb una presència del turisme no només de temporada sinó també durant la resta de l'any.

El projecte te, inicialment, uns importants impactes ambientals pel que fa a la ubicació del projecte, una zona litoral amb altres possibilitats ja que inclou les zones humides de la Pineda, en particular l'espai de la Sèquia Major catalogat com a espai d'interès natural (PEIN) per la Generalitat de Catalunya i que forma part de la Xarxa Natura 2000, juntament amb els prats de Cal·lípolis. L'afectació directa sobre aquest espai suposarà més pressió humana i impactes sobre importants hàbitats d'interès comunitari.

A més a més, el Cap de Salou encara alberga grans extensions de pineda mediterrània, amb presència de masses arbòries d'interès i que cal preservar per així garantir la connectivitat ecològica a tot l'espai. Però la construcció d'un complex d'aquestes característiques també té un impacte important sobre els recursos hídrics de la zona, els energètics i la producció de residus.

Pel que fa a l'ocupació del litoral, el projecte pretén convertir la Platja Llarga de Salou en una platja privilegiada pels clients del Bcn World, un fet que de ben segur suposarà limitacions d'accés i d'ús, impròpies de l'actual regulació litoral.

En resum, el projecte del Bcn World perpetua el model de turisme massificat atret per l'oci nocturn, el joc i les platges artificials. Un cop més no es té en compte el potencial que podria tenir el turisme de qualitat o les activitats econòmiques que reverteixen sobre el territori en forma de respecte pels valors naturals, culturals, agraris i identitaris de la comarca.

Per Ecologistes en Acció aquest projecte privat vulnerava la normativa vigent i els canvis legislatius que s'han hagut d'aprovar al Parlament de Catalunya per a la seva posada en marxa no han respost, un cop més, a l'interès general sinó al particular.

Banderes negres que es mantenen a Tarragona

- Tarragona:
 - ampliació del Port comercial de Tarragona
 - Complex petroquímic
 - urbanització gairebé total de la costa (Tamarit, Punta de la Mora, el Miracle, etc.).
- Calafell:
 - urbanització total de la costa
 - ampliació Port de Segur de Calafell
- El Vendrell:
 - urbanització Sant Salvador
 - urbanització Coma-ruga
 - urbanització Masia Blanca i el Francàs
 - port de Coma-ruga
- Roda de Barà:
 - urbanització total del litoral (Roc de Sant Gaietà)
 - nou port esportiu de Roda de Barà
- Creixell:
 - urbanitzacions de Port Romà, Botigues de Mar i la Marina
 - càmpings en primera línia de mar alguns ocupant PEIN.
- Torredembarra: ampliació del port
- Vila-seca:
 - urbanització La Pineda
 - 3 dics a la platja
- Salou:
 - urbanització total de la costa
 - barranc de Barenys
- Cambrils:
 - urbanització total de la costa
 - platja totalment artificialitzada amb 11 dics dics marins
 - port esportiu
- Mont-roig del Camp: urbanització de Miami Platja
- El Catllar: presa del Gaià de REPSOL
- L'Hospitalet de l'Infant:
 - urbanització
 - ampliació del port esportiu

Banderes Negres Terres de l'Ebre

Projecte Castor

El projecte Castor d'emmagatzematge subterrani de gas natural, a la costa mediterrània entre Vinaròs i Alcanar, va ser concedit pel Govern central en 2009 a l'empresa ESCAL-UGS S.L.. Preveia la reutilització d'un antic jaciment submarí de petroli que havia estat explotat per l'empresa Shell des de 1973 a 1989, situat a 21 km de la costa i a 1750 m de profunditat. Aquest dipòsit havia de ser utilitzat per injectar gas natural provinent de la xarxa estatal de gasoductes, amb una previsió d'emmagatzematge de 1.300 milions de m³, que seria l'equivalent a tres mesos de consum de gas a la regió de València, per satisfer els pics de demanda o les interrupcions potencials de subministrament.

Aquest projecte, en les seves fases d'exposició pública al 2008, ja va comptar amb l'oposició i presentació d'alegacions de nombrosos col·lectius ambientals, entre ells la Plataforma en Defensa de les Terres del Sènia i Ecologistes en Acció, així com ciutadans particulars. Es va demanar la seva paralització argumentant llavors que l'Estudi d'Impacte Ambiental del projecte minimitzava els riscos derivats del mateix, la manca de participació ciutadana en el període d'exposició del projecte i que es registrava una manca de seguretat en la seva execució. La Plataforma en Defensa de les Terres del Sènia va denunciar davant la Comissió Europea la vulneració de la legislació comunitària que en la seva opinió estava cometent l'empresa executora del projecte per evadir els procediments d'avaluació d'impacte ambiental. A l'abril de 2012, el mateix col·lectiu va demanar la paralització del projecte Castor a causa del creixement dels costos d'execució del projecte i a l'augment en els preus del gas natural i el descens en la demanda.

El projecte Castor es troba a dia d'avui paralitzat després de l'activitat sísmològica que es va desencadenar per l'injecció inicial de gas matalàs, a mitjans de setembre de 2013. Es van produir diversos centenars de terratrèmols, alguns d'ells aconseguint magnituds perceptibles sent el més important el de l'1 d'octubre de 4,2 en l'escala Richter, causant alarma en les poblacions properes al dipòsit (Alcanar, Benicarló, Les Cases d'Alcanar, Cervera del Maestre, Càlig, Peníscola, Sant Carles de la Ràpita i Vinaròs).

Aquest projecte com lamentablement s'ha comprovat, posa en perill la vida i salut de les persones, el medi ambient i l'activitat turística i pesquera de les zones afectades. La sismicitat induïda per les operacions de la plataforma Castor pot tenir a més greus conseqüències pel risc d'escapament de gas i per la proximitat de les centrals nuclears catalanes. Ecologistes en Acció va presentar una denúncia a la fiscalia de Tarragona a l'octubre passat documentant aquesta situació i les irregularitats en el procés d'aprovació del projecte, denúncia que s'ha incorporat al procés d'investigació que està portant a terme la fiscalia de Castelló.

El passat 25 de juny, la empresa promotora Escal UGS,

participada per ACS en un 66'7%, va presentar al govern la seva renúncia a la concessió d'explotació com a maniobra per eludir el pagament d'interessos dels crèdits i dels fons concedits. Aquesta situació planteja serioses dubtes sobre què passarà amb el deute de 1.700 milions d'euros del projecte. El govern té ara a les seves mans estudiar aquesta petició, però hi ha una gran incertesa sobre els escenaris possibles.

La Plataforma Ciutadana en Defensa de les Terres del Sènia, la Plataforma d'Auditoria Ciutadana del Deute, l'Observatori del Deute en la Globalització i Ecologistes en Acció reclamem l'últim d'aquests escenaris: el NO pagament del deute del projecte Castor i per tant la NO indemnització a Escal UGS, el desmantellament immediat de les instal·lacions (també a càrrec de l'empresa promotora) prevenint així a la ciutadania de futurs usos potencialment perillosos, i la depuració de responsabilitats tant de Escal UGS com de les mateixes institucions i administracions implicades. Tanmateix reclamem un canvi radical en la política energètica basada en energies renovables i netes, autosuficient.

Tanmateix les organitzacions hem obert una via de pressió europea, demanat explicacions i responsabilitats al Banc Europeu d'Inversions (BEI) i la Comissió Europea (CE) que al juliol del 2013 van fer possible el refinançament del Projecte Castor amb més de 1.400 milions d'euros a través dels bons de projectes, un mecanisme creat per fer possibles projectes com Castor, innecessaris i ple d'irregularitats, alts riscos i impactes, que vulneren fins i tot la pròpia normativa europea en termes ambientals i de participació pública.

Banderes negres que es mantenen a Terres de l'Ebre

- Vandellós: central nuclear
- L'Ametlla de Mar:
 - urbanització Les Tres Cales
 - urbanització Les Roques Daurades
 - port
 - espigons
 - Granja d'engreix de tonyina vermella
- L'Ampolla:
 - urbanització Los Pinets
 - urbanització Cap Roig
 - urbanització L'Ampolla-Mar
 - port
- Deltebre: urbanització Riumar
- Sant Jaume d'Enveja: urbanització Eucaliptus
- Alcanar:
 - urbanització Les Tres Palmeres
 - urbanització Montsià Mar
 - urbanització Solimar i Montecarlo
 - Port industrial
- Sant Carles de la Ràpita: port esportiu

